

Dinomania, la dèria pels dinosaures

ELS DINOSAURES ES VAN EXTINGIR fa 65 milions d'anys, però no han deixat d'acompanyar-nos des que l'any 1841 Richard Owen va introduir aquest terme –que ve de les paraules greges *deinos* terrible i *saurus* llargardaix– per definir unes dents que semblaven d'una iguana gegantina. Quan els primers paleontòlegs van començar a descobrir les seves restes fòssils, ens van presentar un món desconegut i misteriós, amb monstres enormes i terrorífics, que han captivat moltes generacions des del segle XVIII. A partir d'aquelles dates, els dinosaures han estat presents a la literatura, al cinema, a la publicitat i al món comercial. Els dinosaures han esdevingut una moda que, d'una manera cíclica i recurrent, ens envolta.

La fascinació per aquests animals llegendaris ve de molt lluny: ja l'any 1854 s'inaugurava als jardins de Crystal Palace de Londres la primera mostra de reproduccions a mida natural dels dinosaures que en aquells moments es coneixien. En aquella època, aquestes reproduccions van causar una gran impressió entre el

públic, que, per primera vegada, entrà en contacte amb un món sorprenent. Actualment, els dinosaures estan presents en innumbrables llibres, pel·lícules, segells, àlbums i tot tipus de "merchandising" imaginable.

Els dinosaures estan presents a les novel·les d'aventures des que l'any 1864 Juli Verne publica *Viatge al centre de la Terra*, on els protagonistes, en el seu viatge per arribar al centre geomètric del nostre planeta, es troben amb rèptils del mesozoic. El tema del contacte de l'home amb els dinosaures torna a aparèixer a les novel·les *La tierra olvidada por el tiempo* de E.R. Burroughs (el creador de *Tarzan*) i *El món perdut* d'Artur Conan Doyle (creador de Sherlock Holmes). Aquesta última exemplifica millor que cap altra el tema de la pervivència dels dinosaures fins als nostres dies en una zona aïllada del nostre planeta i ha estat el model en què s'han inspirat totes les recreacions posteriors.

Pel que fa al cinema, encara que *Jurassic Parc* (1993) sigui la pel·lícula que més ha contribuït a popularitzar els dinosaures, ja

des de 1925, quan el director Harry Hoyt va realitzar la primera versió cinematogràfica de la novel·la *El món perdut*, aquests han estat presents en nombrosos films. Poc després, va aparèixer *King-Kong* (1933). Encara que tractava sobre el descobriment i captura d'un goril·la prehistòric gegant, van ser els rèptils mesozoics de la illa els que van causar més impressió entre el públic.

Gràcies a l'èxit d'aquests primers llargmetratges, Hollywood va veure que els dinosaures eren un tema atractiu per a tractar al cinema i, ja a partir dels anys 40, els dinosaures són protagonistes de moltes pel·lícules, com *Fa un milió d'anys* (1940), *Quan els dinosaures dominaven la Terra*, *El monstre dels temps remots* (1953), *Godzilla* (1954) i moltes d'altres.

Ten aquests darrers anys, multitud de productes on apareixen dinosaures han envaït el nostre voltant. Els dinosaures es van extingir, però ara es troben per tot arreu: s'han convertit en un potent reclam comercial i estan presents en multitud de productes: joguines i puzzles, contes i fascicles de divulgació, samarretes i

Disfressa de dinosaure.

ARXIU ÀMBIT.

gorres, galetes i pastes de sopa, segells i monedes, àlbums de cromos i molts altres objectes.

Però, per què són tan populars els dinosaures?. Potser perquè són "monstres" reals, que van existir en un passat llunyà però que actualment són inofensius, o potser perquè ens intriga la seva misteriosa desaparició. Sigui el que sigui, és evident que els dinosaures són uns éssers que ens fascinen molt més enllà de modes passatgeres.

Teresa Esquirol,

Paleontòloga i cap de difusió de l'Institut de Paleontologia Miquel Crusafont de Sabadell

forn de

Queralt

PASTISSERIA
FLECA
RECORDS

Pl. de la Creu, 1
Tel. 93 821 03 87

BERGA